

Uppföljande yttrande till revisorskollegiet

Yttrandet ska ge svar på vilka åtgärder kulturnämnden har vidtagit under 2020-2021 och redogöra för vilken effekt dessa haft i verksamheten. Yttrande ska vara revisorskollegiet tillhanda senast 2021-08-30

Granskning av kulturnämndens hantering av konst 2020 SR-2020-24

Den sammanvägda bedömningen är att kulturnämndens interna kontroll avseende hantering av konst inte är helt tillräcklig.

Kulturnämndens sammanfattande yttrande utifrån granskningens slutsats och de bedömningar som redovisas i granskningen:

Kulturnämnden välkomnar att revisionen genom sin granskning har belyst de utvecklingsområden som finns när det gäller hantering av konst inom kulturförvaltningen. I svaret till revisionen instämde kulturnämnden i revisionens påpekanden att det saknades tydligt nedskrivna riktlinjer och rutiner på en rad områden när det gäller Malmö konstmuseums hantering av konst. Även den interna kontrollen – både avseende arbetet med de årliga planerna för intern kontroll och i vidare bemärkelse, d v s möjligheterna till insyn och uppföljning av arbetet i stort, har varit bristfällig. Kulturnämnden har tagit slutsatserna i beaktning och följt revisionens rekommendationer kring de åtgärder som vidtagits under våren 2021.

Precis som revisionen uppmärksammade så fanns det sedan tidigare upparbetade arbetssätt och rutiner på de flesta av de granskade områdena, dessa var dock inte nedskrivna. Ett stort arbete med att ta fram ett samlat dokument med skriftliga riktlinjer för samlingsförvaltningen har genomförts. I detta dokument - *"Malmö Konstmuseum: Samlingsförvaltning - riktlinjer och rutiner"* – ingår nu samtliga riktlinjer, planer och rutiner som tagits fram utifrån revisionens granskning och de rekommenderade åtgärderna.

Dokumentet togs fram under våren 2021 och står klart att arbeta utifrån från och med juni 2021.

Utöver detta har ett arbete med att se över och förtydliga reglemente för kulturnämnden genomförts. Det pågår även ett arbete med att se över delegationsordning samt utveckla och stärka arbetet med intern kontroll på kulturförvaltningen. De delar av revisionens synpunkter som rör just delegationsordningen, reglementet och arbetet med intern kontroll har tagits och kommer att tas i beaktande i dessa processer.

Reglementet och delegationsordningen antas av kommunfullmäktige hösten 2021.

Åtgärderna skapar tydlighet, överblick och transparens i hanteringen av konsten och underlättar kulturnämndens uppföljning av verksamheten samt säkerställer att Malmöbornas konstsamling förvaltas, förvaras och vårdas på bästa sätt.

Bedömningen är att **rutinerna för inventering** av kulturnämndens konstsamling inte är helt tillräckliga. Nämnden rekommenderas säkerställa att:

- Säkerställa att inventering sker systematiskt. I detta bör ingå att utarbeta skriftliga rutiner för större (övergripande) inventering samt rutiner för hantering av konst i samband med att verk av olika skäl flyttas.
- Redovisa vilka åtgärder som genomförts

Inventeringar av konstmuseets samling har även sedan tidigare planerats, genomförts och registrerats löpande enligt ett upparbetat arbetssätt som följer rekommenderad standard, men precis som revisionen påpekat, har det saknats skriftliga riktlinjer och skriftliga rutiner för inventering av konst samt hantering av konst i samband med att verk flyttas.

De åtgärder som angavs i Kulturnämndens svar till revisionen var följande:

- Ta fram en skriftlig inventeringsplan som tydliggör planeringen för det systematiska inventeringsarbetet på kort och lång sikt. Inventeringsplanen kommer att ingå i riktlinjerna för samlingsförvaltning och ska vara ett arbetsverktyg och därför även ange rutiner för hur och när planen uppdateras.
- Ta fram skriftliga rutiner för inventering och flytt av konst. Där i anges bland annat arbetsgång för inventering samt arbetsgång vid flytt av konst.
- Implementera arbetssätt enligt inventeringsplan och enligt skriftliga rutiner.

Genomförda åtgärder:

- Riktlinjer och rutiner för både inventering av konst och hantering av konst i samband med flytt av verk är framtagna och ingår i dokumentet *"Malmö Konstmuseum: Samlingsförvaltning - riktlinjer och rutiner"*, kapitel 3.1 *Beståndsinventering* samt kapitel 3.2 *Riktlinjer av kontroll, placering och förflyttning*.
- Arbetssättet enligt riktlinjer och rutiner har till stor del redan tidigare funnits på Malmö konstmuseum. Flera medarbetare har varit involverade i framtagandet av samlingsförvaltningsdokumentet och samtlig personal är informerad om att arbetet pågår. Under hösten kommer konstmuseets ledning vidare säkerställa att berörd personal har kännedom om och arbetar enligt de framtagna riktlinjerna och rutinerna.

- Redovisa vilka effekter åtgärderna har haft på verksamheten

Dokumentet *"Malmö Konstmuseum: Samlingsförvaltning - riktlinjer och rutiner"* togs fram under våren 2021 och står färdigt att arbeta utifrån i juni 2021. Därför är det i dagsläget för tidigt att bedöma dess effekter. Det finns dock stor anledning att anta att de skriftliga riktlinjerna och rutinerna kommer skapa tydlighet, överblick och transparens i inventeringsarbetet framåt, vilket också kommer underlätta uppföljningen av arbetet. För de tjänstemän som arbetar med inventering kommer de skriftliga riktlinjerna och rutinerna även underlätta planering, systematisering och prioritering i arbetet samt göra det lättare för nyanställda att sätta sig in i arbetet.

- Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras

Inga ytterligare åtgärder planeras i dagsläget.

Bedömningen är att **vården av konstsamlingen** inte är helt tillräcklig. Nämnden rekommenderas säkerställa att:

- Säkerställa att det sker ett säkert och systematiskt arbete gällande vård av konstsamlingen. I detta bör ingå att utarbeta skriftliga rutiner för vård av konstsamlingen, såväl gällande det långsiktiga som för det löpande arbetet.

- Redovisa vilka åtgärder som genomförts

Ett utvecklingsarbete när det gäller samlingsvården har sedan tidigare påbörjats på Malmö konstmuseum, bland annat har en målerikonservator anställts. Men precis som revisionen påpekade har det saknats skriftliga riktlinjer och rutiner som säkerställer ett systematiskt arbete med vården av samlingarna.

De åtgärder som angavs i Kulturnämndens svar till revisionen var följande:

- Ta fram en vårdplan som tydliggör planering och prioriteringsgrunder för den systematiska samlingsvården på kort och lång sikt. Vårdplanen kommer ingå i riktlinjerna för samlingsförvaltning och ska vara ett arbetsverktyg och därför även ange rutiner för hur och när planen uppdateras.
- Ta fram skriftliga rutiner för vård av konst innefattande både förebyggande och aktiv
- Implementera arbetssätt enligt vårdplan och de skriftliga rutinerna.

Genomförda åtgärder:

- Riktlinjer, rutiner och en plan för vården av Malmö konstmuseums konstsamling är framtagna och ingår i dokumentet *"Malmö Konstmuseum: Samlingsförvaltning - riktlinjer och rutiner"*, kapitel 5 *Samlingsvård och konservering*.
- Arbetssättet enligt riktlinjer och rutiner har till stor del redan tidigare funnits på Malmö konstmuseum. Flera medarbetare har varit involverade i framtagandet av samlingsförvaltningsdokumentet och samtlig personal är informerad om att arbetet pågår. Under hösten kommer konstmuseets ledning vidare säkerställa att berörd personal har kännedom om och arbetar enligt de framtagna riktlinjerna och rutinerna.

- Redovisa vilka effekter åtgärderna har haft på verksamheten

Dokumentet *"Malmö Konstmuseum: Samlingsförvaltning - riktlinjer och rutiner"* togs fram under våren 2021 och står färdigt att arbeta utifrån i juni 2021. Därför är det i dagsläget för tidigt att bedöma dess effekter. Det kan dock redan nu konstateras att dokumentet tydliggör de behov som finns vad gäller samlingsvården samt vilka prioriteringar som görs. Det finns också stor anledning att anta att de skriftliga riktlinjerna och rutinerna kommer skapa tydlighet, överblick och transparens i arbetet med samlingsvården framåt, vilket också kommer underlätta uppföljningen av arbetet. För de tjänstemän som arbetar med samlingsvård kommer de skriftliga riktlinjerna och rutinerna även underlätta planering, systematisering och prioritering i arbetet, samt göra det lättare för nyanställda att sätta sig in i arbetet.

- Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras

Inga ytterligare åtgärder planeras i dagsläget.

Bedömningen är att rutinerna för **utlån och deponi** av konst inte är helt tillräckliga.

- Säkerställa att det finns tillräckliga rutiner för utlån och deponi av konst. I detta bör ingå att utarbeta skriftliga rutiner samt att implementera dessa. Det bör även ingå att

säkerställa att beslut som fattas på delegation av kulturnämnden anmäls löpande vid nämndssammanträdena.

- Redovisa vilka åtgärder som genomförts

Sedan tidigare har det funnits ett utarbetat arbetssätt för både utlån och deponi, men precis som revisionen påpekade har det saknats skriftliga riktlinjer och rutiner för arbetet. Det har även förekommit brister vad gäller anmälan av delegationsbeslut till nämnden.

De åtgärder som angavs i Kulturnämndens svar till revisionen var följande:

- Ta fram skriftliga riktlinjer för utlån och deponi av konst. Dessa ska ingå i riktlinjerna för samlingsförvaltning och bland annat ange bedömningsgrunderna för både utlån och deponi.
- Ta fram skriftliga rutiner för utlån och deponi baserade på utarbetat arbetssätt.
- Säkerställa att beslut anmäls till kulturnämnden enligt delegationsordningen genom information och översyn av rutiner.
- Implementera arbetssätt enligt riktlinjer och skriftliga rutiner för utlån och deponi.

Genomförda åtgärder:

- Riktlinjer och rutiner för utlån och deponi är framtagna och ingår i dokumentet *"Malmö Konstmuseum: Samlingsförvaltning - riktlinjer och rutiner"*, kapitel 4.3 *Utlån och deposition*. Här ingår även rutin för anmälan av beslut till kulturnämnden enligt delegationsordningen.
- Arbetssättet enligt riktlinjerna och rutinerna har till stor del redan tidigare funnits på Malmö konstmuseum. Flera medarbetare har varit involverade i framtagandet av samlingsförvaltningsdokumentet och samtlig personal är informerad om att arbetet pågår. Under hösten kommer konstmuseets ledning vidare säkerställa att berörd personal har kännedom om och arbetar enligt de framtagna riktlinjerna och rutinerna.

- Redovisa vilka effekter åtgärderna har haft på verksamheten

Dokumentet *"Malmö Konstmuseum: Samlingsförvaltning - riktlinjer och rutiner"* togs fram under våren 2021 och står färdigt att arbeta utifrån i juni 2021. Därför är det i dagsläget för tidigt att fullt ut bedöma dess effekter. Det finns dock stor anledning att anta att de skriftliga riktlinjerna och rutinerna kommer skapa tydlighet, överblick och transparens i arbetet med utlån och deponi framåt, vilket också kommer underlätta uppföljningen av arbetet. Tydliga rutiner för när anmälan om beslut till kulturnämnden sker enligt delegationsordningen kommer också säkerställa att detta görs på ett korrekt sätt framöver. För de tjänstemän som arbetar med utlån och deponi kommer de skriftliga riktlinjerna och rutinerna även underlätta planering och systematisering av arbetet samt göra det lättare för nyanställda att sätta sig in i arbetet.

På längre sikt kommer skriftliga riktlinjerna även göra det tydligare för de som vill låna eller få konst deponerad vad som gäller och hur processen ser ut.

- Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras

Inga ytterligare åtgärder planeras i dagsläget.

Bedömningen är att rutinerna för **inköp av konst** inte är helt tillräckliga.

- Säkerställa att det finns tillräckliga rutiner för inköp av konst. I detta bör ingå att utarbeta skriftliga rutiner samt att implementera dessa. Det bör även ingå att säkerställa att beslut om inköp anmäls till nämnden i anslutning till att inköpen har gjorts.
- Redovisa vilka åtgärder som genomförts

Ett arbete med att upprätta skriftliga rutiner för inköp är sedan tidigare påbörjat och det har funnits ett utarbetat arbetssätt, men precis som revisionen påpekade har det saknats skriftliga riktlinjer och rutiner för arbetet. Det har även förekommit brister vad gäller anmälan av delegationsbeslut till nämnden. Det har också funnits en otydlighet i kulturnämndens reglemente gällande ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och kulturnämnden avseende hantering av donationer.

De åtgärder som angavs i Kulturnämndens svar till revisionen var följande:

- Ta fram riktlinjer för inköp av konst. Riktlinjerna ska ingå i de samlade riktlinjerna för samlingsförvaltning och bland annat ange urvals- och bedömningsgrunder för inköp.
- Ta fram skriftliga rutiner för inköp baserade på utveckling av utarbetat arbetssätt.
- Säkerställa att beslut anmäls till kulturnämnden enligt delegationsordningen. Översyn av arbetssättet kommer att ske i samband med översynen av delegationsordningen.
- Förtydligande i kulturnämndens reglemente avseende ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och kulturnämnden vad gäller hanteringen av donationer. Detta ingår i en större översyn av reglementet.
- Implementera arbetssätt enligt riktlinjer och skriftliga rutiner för inköp.

Genomförda åtgärder:

- Riktlinjer och rutiner för inköp av konst är framtagna och ingår i dokumentet "*Malmö Konstmuseum: Samlingsförvaltning - riktlinjer och rutiner*", kapitel 2.2 *Förvärv*. Här ingår även rutin för anmälan av beslut till kulturnämnden enligt delegationsordningen.
- En översyn av kulturnämndens reglemente har gjorts under våren där bland annat ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och kulturnämnden avseende hantering av donationer ingått. Den reviderade reglementet beslutas av kulturnämnden i maj för att sedan gå vidare och antas av kommunfullmäktige hösten 2021. En översyn av delegationsordningen kommer göras i anslutning till att reglementet beslutas och beräknas också vara färdig hösten 2021.
- Arbetssättet enligt riktlinjerna och rutinerna har till stor del redan tidigare funnits på Malmö konstmuseum. Flera medarbetare har varit involverade i framtagandet av samlingsförvaltningsdokumentet och samtlig personal är informerad om att arbetet pågår. Under hösten kommer konstmuseets ledning vidare säkerställa att berörd personal har kännedom om och arbetar enligt de framtagna riktlinjerna och rutinerna.

- Redovisa vilka effekter åtgärderna har haft på verksamheten

Dokumentet "Malmö Konstmuseum: Samlingsförvaltning - riktlinjer och rutiner" togs fram under våren 2021 och står färdigt att arbeta utifrån i juni 2021. Därför är det i dagsläget för tidigt att fullt ut bedöma dess effekter. Det finns dock stor anledning att anta att de skriftliga riktlinjerna och rutinerna kommer skapa tydlighet, överblick och transparens i arbetet med förvärv av konst framåt, vilket också kommer underlätta uppföljningen av arbetet. Tydliga rutiner för när anmälan om beslut till kulturnämnden sker enligt delegationsordningen kommer också säkerställa att detta görs på ett korrekt sätt framöver. Med tydliga nedskrivna riktlinjer och rutiner kommer också risken för jävsituationer minimeras.

- Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras

Inga ytterligare åtgärder planeras i dagsläget.

Bedömningen är att konsten inte fullt ut **redovisas** på ett korrekt sätt.

- Säkerställa att redovisningen av konsten sker på ett korrekt sätt och i enlighet med god redovisningssed. I detta bör ingå att utreda att donationer redovisas på ett korrekt sätt samt att utreda huruvida konst införskaffad innan 2012 bör tas upp som tillgång i balansräkningen.
- Redovisa vilka åtgärder som planeras att genomföras och när åtgärderna senast ska vara genomförda

- Redovisa vilka åtgärder som genomförts

Kulturnämnden instämde i sitt svar till revisionen i de delar av revisionens synpunkter som avser att donerad konst inte upptagits i anläggningsregistret och att avstämning mellan verksamhetssystemet MuseumPlus och anläggningsregistret inte gjorts. Däremot tillbakavisade kulturnämnden synpunkterna på att konst införskaffad innan 2012 saknas i anläggningsregistret. Detta med hänvisning till att det inte är möjligt enligt lagstiftningen att i anläggningsregistret göra en uppdatering i efterhand då det innebär en uppskrivning, vilket strider mot den kommunala redovisningslagen. Det var också detta besked som kulturförvaltningens ekonomichef fick när principerna för inköp av konst ändrades 2012, från att tidigare bokföras på driften till att istället bokföras i anläggningsregistret.

De åtgärder som angavs i Kulturnämndens svar till revisionen var följande:

- Förändrade rutiner avseende konst som doneras. Ekonomichefen informeras om mottagen donation och uppskattat värde av konstverket omgående efter att donationen tagits emot av konstmuseet. Förändringen görs omgående.
- Förändrade rutiner avseende avstämning mellan MusuemPlus och anläggningsregistret. Görs i samband med varje årsbokslut.

Åtgärderna angavs också redan vara genomförda vid tidpunkten för kulturnämndens första svar till revisionen.

- Redovisa vilka effekter åtgärderna har haft på verksamheten

Redovisningen av konsten sker på ett korrekt sätt vilket underlättar uppföljningen.

- Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras

Inga ytterligare åtgärder planeras i dagsläget.

Bedömningen är att **uppföljningen** av arbetet där åtgärder vidtas vid konstaterade brister inte är helt tillräcklig.

- Säkerställa att det sker en tillräcklig uppföljning och kontroll av arbetet med hantering av konst. I detta kan exempelvis ingå att hantera risker avseende hantering av konst inom ramen för intern kontrollplanen.

- Redovisa vilka åtgärder som genomförts

Kulturnämnden instämde i sitt svar till revisionen i påpekandet om brister i uppföljningen av hanteringen av konst. Avsaknaden av skriftliga riktlinjer och rutiner har försvårat arbetet med uppföljning. Riskanalys för att konstatera eventuella brister i hanteringen hade inte heller genomförts i arbetet med intern kontroll. Det förekom också brister vad gäller anmälan av delegationsbeslut till nämnden.

Den uppföljning som hittills har gjorts på förvaltningen bygger till stora delar på verksamhetsplaner och årsredovisningar. Ett arbete med att utveckla och stärka arbetet med intern kontroll i kulturnämndens verksamheter påbörjades under förra året. I detta ingår bland annat att göra riskanalyser på verksamhetsnivå, något som tidigare endast gjorts övergripande för kulturförvaltningen. Framöver kommer intern kontroll användas som ett verktyg för uppföljning av kulturnämndens arbete med hantering av konst.

Som beskrivits i övriga delar av detta yttrande tar kulturförvaltningen nu fram riktlinjer för samlingsförvaltningen av konsten. I dessa kommer samtliga riktlinjer, planer och rutiner som tas fram utifrån revisionens granskning och rekommenderade åtgärder att ingå. Arbetet beräknas vara klart i maj 2021 och kommer underlätta uppföljningen framöver.

De åtgärder som angavs i Kulturnämndens svar till revisionen var följande:

- Förtydliga rutiner kopplade till processen med intern kontroll. Ingår i den större översyn av arbetet med intern kontroll som genomförs på kulturförvaltningen.
- Inkludera hanteringen av konst i planen för intern kontroll för 2021, bland annat genom att göra en riskanalys utifrån revisionens granskning och slutsatser, samt genomföra granskningar utifrån denna riskanalys.

- Säkerställa att beslut anmäls till kulturnämnden enligt delegationsordningen. Översyn av arbetssättet kommer att ske i samband med översynen av delegationsordningen.

Genomförda åtgärder:

- Kulturnämnden har utvecklat och stärkt arbetet med intern kontroll i syfte att inkludera ett verksamhetsperspektiv i både riskanalyser och planen för intern kontroll. En riskanalys kring konstmuseets hantering av konst genomfördes hösten 2020. Då konstaterades följande risk: *"Risk för oklarheter kring olika frågeställningar angående förvaltning av konstsamlingar på grund av avsaknad av tydliga riktlinjer och styrdokument kring detta. Vilket kan bland annat leda till ekonomisk skada."* I Internkontrollplan 2021 anges följande åtgärd: *"Ta fram riktlinjer och nya rutiner rörande alla områden i förvaltning av konstsamlingar. Från förvärv via hantering och utställning samt eventuell magasineringsmed alla de underliggande berörda områden kring samlingsförvaltningar."* Arbetet utifrån åtgärden ska återrapporteras till kulturnämnden i december 2021.
- Översynen av delegationsordningen beräknas vara färdig hösten 2021. I dokumentet *"Malmö Konstmuseum: Samlingsförvaltning - riktlinjer och rutiner"* anges rutiner för anmälan av beslut till kulturnämnden enligt delegationsordningen.

- Redovisa vilka effekter åtgärderna har haft på verksamheten

Det finns en tydlig struktur och plan för hur risker identifieras och följs upp när det gäller hanteringen av konsten.

- Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras

Inga ytterligare konkreta åtgärder är planerade i dagsläget, men då arbetet med intern kontroll framöver kommer ha större verksamhetsfokus, kommer eventuella nya risker i relation till samlingsförvaltningen årligen kunna identifieras inom ramen för den interna kontrollen.